

Jokelan yläasteen
valinnaisaineopas 2021-23

SISÄLLYS

1. Valinnaisuuden tehtävä

2. Mitä ovat taito- ja taideaineiden valinnaiset tunnit?

2.1. Jokelan yläasteen taito- ja taideaineiden valinnaiset tunnit

Musiikin valinnaiset tunnit

Kuvataiteen valinnaiset tunnit

Liikunnan valinnaiset tunnit

Kotitalouden valinnaiset tunnit

Monimateriaalinen käsityö

3. Mitä ovat muut valinnaiset?

3.1 Jokelan yläasteen muut valinnaiset

Yleisvalmennus (urheiluluokan oppilaat)

A2-kielet

B2-kielet

Ranska

Saksa

Italia

Draama

Musiikki

Bändi

Laulu

Metallityön perusteet

Puutöiden alkeet

Elektroniikka-askartelun ihmeellinen maailma

Tekstiilikäsityö

Kotitalous

Tanssi

Palloilu

Lisää kuvataidetta

Paperiaskartelu ja kalligrafia

Luonnontiede

Robottiikka ja ohjelmointi

Tieto- ja viestintätekniikka

Mun elämä

Yrittäjyys

4. Valinnaisaineiden arviointi

1. Valinnaisuuden tehtävä

Tämä valinnaisaineopas esittelee Jokelan yläasteen valinnaiset opinnot. Valinnaisten opintojen tehtävänä on syventää oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaille mahdollisuuden kehittää osaamistaan kiinnostuksiansa mukaisesti. Valinnaisuus tukee opiskelumotivaatiota ja kartuttaa valintojen tekemisen taitoja. Minkään valinnaisaineen opiskelu ei ole edellytyksenä toisen asteen koulutukseen pääsemiselle, mutta niistä voi olla hyötyä jatko-opinnoissa.

Valintojaan yläkoululaiset pääsevät tekemään seitsemännen luokan keväällä, jolloin he valitsevat yhden valinnaisen *taito- ja taideaineen valinnaiset tunneista* (musiikki, kuvataide, liikunta, kotitalous, monimateriaalinen käsityö) sekä kaksi muuta *muiden valinnaisten tunneista*.

On tärkeää, että oppilas miettii valintoja tehdessään aidosti **omia** kiinnostuksen kohteitaan ja tavoitteitaan. Kaverin valintojen seuraaminen ei ole järkevää senkään vuoksi, että ryhmä ei kuitenkaan välttämättä olisi kaverin kanssa yhteinen. Tehdyt ainevalinnat ovat sitovia.

2. Mitä ovat taito- ja taideaineiden valinnaiset tunnit?

Tuusulan kunnassa oppilaat valitsevat 7. luokan keväällä yhden taito- ja taideaineen valinnaisen. Tämä tarkoittaa sitä, että oppilas valitsee taito- ja taideaineen (musiikki, kuvataide, liikunta, kotitalous, käsityö), jota opiskelee sekä 8.lla että 9.lla luokalla kaksi vuosiviikkotuntia kaikille pakollisen oppimäärän lisäksi.

Taito- ja taideaineen valinnaiset tunnit arvioidaan lukuvuosi- ja päättöarvioinnissa osana asianomaisen aineen pakollista kurssia. Taito- ja taideaineiden valinnaisiin tunteihin on tehty kunnan yhteiset opetussuunnitelmat, jotka muodostavat jatkumon kaikille yhteiselle oppiaineelle. Seuraavassa alaluvussa kerrotaan kyseisten tuntien koulukohtaisista sisältövalinnoista.

2.1. Jokelan yläasteen taito- ja taideaineiden valinnaiset tunnit

Musiikin valinnaiset tunnit

Musiikillisia ilmaisutaitoja kehitetään monipuolisesti. Äänenkäyttöä, laulutaitoa ja käytössä olevien keho-, rytmi-, melodia- ja sointusoidinien soittotaitoja syvennetään yhteismusisoinnissa. Ohjelmiston valinnassa huomioidaan oppilaiden musiikilliset kiinnostuksen kohteet. Musiikillisten taitojen ja tietojen ohella opetuksessa käsitellään oppilaiden esille tuomia aihepiirejä sekä heidän musiikkiin liittyviä kokemuksia ja havaintojaan.

Kuvataiteen valinnaiset tunnit

Omia havaintoja, mielikuvia, tunteita ja ajatuksia ilmaistaan kuvallisoin keinoin. Syvennetään tietoja ja taitoja kuvantekemisen eri tavoista, sekä tutustutaan uusiin. Lähtökohtana on oppilaiden omat kuvakulttuurit. Tutkitaan kuvallista kulttuuria meillä ja maailmalla, nyt ja eri aikoina sekä tutkitaan visuaalisten kulttuurien ilmiöiden merkityksiä. Tavoitteena on tukea oppilaan omaa, persoonallista tapaa ilmaista itseään. Tehtävät harjaannuttavat luoviin ratkaisuihin ja rohkaisevat oman mielipiteen ilmaisuun kuvallisesti. Kuvien avulla oppilaalla on mahdollisuus ottaa kantaa vallitseviin arvoihin.

Liikunnan valinnaiset tunnit

Tavoitteena kannustaa oppilasta fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia liikuntamuotoja ja harjoittelemaan parhaansa yrittäen.

Kurssilla harjoitetaan sekä fyysisiä- että taito-ominaisuuksia eri liikuntalajien avulla eri vuodenaikoina erilaisissa oppimisympäristöissä. Liikkuminen ryhmässä kehittää myös sosiaalisia taitoja.

Kotitalouden valinnaiset tunnit

Kotitaloustunneilla harjoitellaan erilaisia kotitalouden hoitoon ja arjen hallintaan liittyviä taitoja yksin, pareittain ja ryhmässä. Opetuksessa edistetään käden taitoja ja luovuutta sekä kykyä tehdä valintoja ja toimia kodin arjessa kestävästi. Oppilas saa kokea työn iloa, tuntea onnistumisen elämyksiä ja oppia asioita, joista on hyötyä jokapäiväisessä elämässä nyt ja tulevaisuudessa. Oppitunneilla ohjataan oppilasta ottamaan vastuuta terveydestään, ihmissuhteistaan ja taloudestaan sekä ympäristön viihtyisyydestä ja turvallisuudesta kestävä kehityksen mukaisesti.

Kahdeksannella luokalla keskitytään perusruoanvalmistukseen ja leivontaan. Lukuvuoden aikana tutustutaan suomalaiseen ruokaperinteeseen, erityisruokavalioihin, juhlien järjestämiseen ja harjoitellaan ateriasuunnittelua. Yhdeksännellä luokalla tutustutaan kansainväliseen ruokakulttuuriin sekä juhla- ja tapakulttuuriin. Tuntien sisällöt suuntaavat kohti omaa itsenäistä elämää.

Monimateriaalinen käsityö

Käsityö tarjoaa tilaisuuden tutustua tekniikkaan ja kehittää omia kädentaitoja turvallisessa työympäristössä. Käsityön opiskelu on hyvä pohja pyrittäessä kädentaitoja vaativiin ammatteihin. Tuotteet tulisi suunnitella huolellisesti ja mitoittaa tarkasti. Käsitöissä tutustutaan uusiin materiaaleihin ja niiden työstötapoihin. Käsityössä saa tietoa erilaisista työvälineistä, koneista ja laitteista. Kurssilla on myös mahdollisuus oppia uusia työtekniikoita ja kehittää omaa ongelmanratkaisutaitoa. Suunnittelun lähtökohtana on tiedon soveltaminen. Käsityö auttaa ymmärtämään nykyajan teknologiaa ja sen vaikutuksia omaan ympäristöömme.

Metallityön perusteet

Metallitöitä monipuolisesti ja omien taitotasojen mukaisesti.

Puutöiden alkeet

Erilaisia puutöitä omien taitotasojen mukaisesti.

Elektroniikka-askartelun ihmeellinen maailma

Pienet ja yksinkertaiset kouluelektroniikan työt ja askartelua elektroniikan parissa.

Tekstiilikäsityö

Aikaisemmin oppittujen taitojen pohjalta suunnitellaan ja valmistetaan esimerkiksi vaatteita, asusteita, neuleita ja kodintekstiilejä. Työn suunnittelu ja toteutus, työmenetelmien valinta ja harjoittelu sekä tietenkin valmistunut tuote on arvioinnin kohteena.

Kurssin alussa suunnitellaan oppilaiden kanssa yhdessä uusi ensimmäinen työ, ehkäpä neuletekniikat harjoitellaan tutuksi alkuun; opit neulomaan mieleisesi lapaset, sukat tai pipon oman valinnan mukaan! Lisäksi voidaan villan huovutustekniikalla valmistaa pienempiä töitä."Oman näköiset" vaatteet, huppari tai T paita ja collegehousut suunnitellaan ja ommellaan valmiiksi ennen kesälomaa.

3. Mitä ovat muut valinnaiset?

Kunnan tuntijako määrittää, että muita valinnaisia on sekä kahdeksannella että yhdeksännellä luokalla neljä vuosiviikkotuntia. Valinnaisaineina voidaan tarjota yhteisten aineiden syventäviä ja soveltavia opintoja tai useista aineista muodostettuja kokonaisuuksia.

A2- tai B2-kielet ovat yksi muista valinnaisista ja opiskelu niissä kestää koko 8. ja 9. luokan ajan. Urheiluvalmennusluokalla opiskelu tarkoittaa, että oppilaan yksi muu valinnainen on kahdeksannella ja yhdeksännellä luokalla kaksi vuosiviikkotuntia vievä yleisvalmennus.

3.1 Jokelan yläasteen muut valinnaiset

Yleisvalmennus (urheiluluokan oppilaat)

2 vuosiviikkotuntia 8.lk ja 2 vuosiviikkotuntia 9.lk

Yleisvalmennuksen oppimisympäristöt sijoittuvat Tuusulan tarjoamiin liikuntapaikkoihin, yksityisiin liikuntatiloihin ja koulun liikuntasaliin. Tavoitteena laajentaa opetuksen oppimisympäristöjä myös oppilaiden omiin harrastusympäristöihin.

Opetuksessa pyritään valmennukselliseen lähestymiseen, jossa urheilija on toiminnan keskiössä.

Opetuksen erityispiirteinä ovat mm. oppilaiden suunnittelemat ja toteuttamat oppilasharjoitukset.

Oppilaat yhdessä opettajan kanssa päättävät oppilasharjoituksen aiheen, joista oppilaat muodostavat oman oppilasharjoituksensa. Oppilasharjoitusten aiheet vaihtelevat eri fyysisten ominaisuuksien kehittämisen osa-alueilla

Työtapoja ovat luennot, oppitunnit ja yhdessä liikkuminen.

Tavoitteet 8.lk:

Yleisvalmennus-oppiaineen tavoitteena on kehittää ja vahvistaa oppilaan motorisia taitoja, kehittää fyysisiä ominaisuuksia ja tukea oppilaan oman lajin perus- ja laji-taitojen kehittymistä. Oppiaineen tavoitteena on myös tutustuttaa oppilaat erilaisiin urheilulajeihin.

Sisällöt 8.lk:

Yleisvalmennus-oppiaineessa oppilaita kannustetaan ja ohjataan urheilijaksi kasvamisesta.

Oppiaineessa opetetaan fyysisen kehittymisen perusteet ja liikuntafysiologian peruskäsitteet.

Oppiaineessa oppilaat saavat perusteita ryhmän ohjaamiseen sekä liikuntaharjoitusten suunnitteluun.

Tavoitteet 9.lk:

Yleisvalmennus-oppiaineen tavoitteena on vahvistaa oppilaan motorisia taitoja, kehittää fyysisiä ominaisuuksia ja tukea oppilaan oman lajin perus- ja lajitaitojen kehittymistä. Oppiaineen tavoitteena on kehittää oppilaan ryhmän ohjaustaitoja.

Sisällöt 9.lk:

Yleisvalmennus-oppiaineessa kannustetaan ja lisätään oppilaan itseohjautuvuutta urheilijaksi kasvamisessa.

Urheiluvalmennusluokan oppilaat pääsevät myös ohjaamaan alakoululaisia

liikuntaryhmiä. Oppiaineen sisältöihin kuuluvat liikuntafysiologian perusteet ja liikuntabiologian alkeet.

A2-kielet

Jos oppilas on alakoulussa valinnut A2-ranskan tai A2-saksan, jatkuu sen opiskelu yhtenä valinnaisaineena yläkoulun loppuun. A2-kielen opiskelijat valitsevat siis vain yhden valinnaisen muut valinnaiset aineet -kohdasta.

B2-kielet

Opiskellaan tavallisimpia kielen käyttötilanteita: esim. tervehtiminen, esittäytyminen, ostotilanteet, puhelimesta keskustelu, tien kysyminen ja neuvominen. Käydään läpi kielen perusrakenteita. Harjaannutetaan kaikkia kielen osa-alueita: tekstin- ja kuullun ymmärtämistä, puhumista ja kirjoittamista. Runsaasti ääntämis- ja puheharjoituksia.

Ranska

Ranskan tunneilla opetellaan perussanastoa ja käsitteitä sekä tutustutaan ranskaa puhuvien maiden kulttuureihin ja elämänmuotoon. Kurssilla yritetään herätellä ja vahvistaa oppilaan kielellistä päättelykykyä, uteliaisuutta ja monikielisyyden kehittymistä. Häntä ohjataan löytämään itselleen ja ikäkaudelleen parhaiten sopivia tapoja oppia kieliä ja kannustetaan käyttämään vähäistäkin taitoaan myös oppituntien ulkopuolella.

Tunneilla tehdään paljon pari- ja pienryhmätyötä sekä opitaan yhdessä erityyppisissä oppimisympäristöissä. Mahdollisuuksien mukaan tunneilla hyödynnetään pelillisyyttä, musiikkia ja draamaa. Opetuksessa käytetään monipuolisesti eri oppimisympäristöjä, viestintäkanavia ja -välineitä.

Saksa

Tavoitteena on tutustua saksan kielen perussanastoon ja käsitteisiin sekä saksan kielialueen kulttuureihin ja elämänmuotoon ja kartuttaa käyttökelpoista kielitaitoa. Opinnoissa tuetaan oppilaan kielellisen päättelykyvyn, uteliaisuuden ja monikielisyyden kehittymistä. Oppilasta rohkaistaan tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä. Häntä ohjataan löytämään itselleen parhaiten sopivia tapoja oppia kieliä ja kannustetaan käyttämään vähäistäkin taitoaan myös oppituntien ulkopuolella.

Työskentelyssä korostuu pari- ja pienryhmätyö sekä yhdessä oppiminen. Opetuksessa käytetään monipuolisesti eri oppimisympäristöjä, viestintäkanavia ja -välineitä. Mahdollisuuksien mukaan tunneilla hyödynnetään pelillisyyttä, musiikkia ja draamaa. Oppilaille pyritään tarjoamaan myös mahdollisuuksia harjoitella kansainvälistä yhteydenpitoa. Oppilaille, joilla on kielisiin liittyviä oppimisvaikeuksia, on tarjolla tukea ja vastaavasti nopeasti edistyville tai kieltä entuudestaan osaaville opetus tarjoaa haasteita.

Italia

Tavoitteena on, että kielenkäyttö olisi mahdollisimman asianmukaista, luonnollista ja oppilaille merkityksellistä. Työskentelyssä korostuu pari- ja pienryhmätyö sekä yhdessä oppiminen erityyppisissä oppimisympäristöissä. Mahdollisuuksien mukaan tunneilla hyödynnetään pelillisyyttä, musiikkia ja draamaa. Opetuksessa käytetään monipuolisesti eri oppimisympäristöjä, viestintäkanavia ja -välineitä. Oppilaita ohjataan aktiiviseen toimijuuteen ja itsenäiseen vastuun ottoon omasta oppimisestaan. Heille pyritään tarjoamaan myös mahdollisuuksia harjoitella kansainvälistä yhteydenpitoa. Kohdekieltä käytetään aina kun se on mahdollista. Oppilaille, joilla on kielisiin liittyviä oppimisvaikeuksia, tarjotaan tukea. Opetus suunnitellaan niin, että se tarjoaa haasteita myös muita nopeammin edistyville tai kieltä entuudestaan osaaville.

Tavoitteet ja sisällöt 8.-9.lk:

Tavoitteena on tutustua italian kielen alkeissanastoon ja peruskäsitteisiin sekä italian kielen puhujien kielialueeseen ja elämänmuodon joihinkin keskeisiin piirteisiin sekä tukea oppilaan kielellisen päättelykyvyn, uteliaisuuden ja monikielisyyden kehittymistä. Oppilasta rohkaistaan tulkitsemaan ikätasolleen sopivia ja itseään kiinnostavia puhuttuja ja kirjoitettuja tekstejä sekä näkemään italian taito osana elinikäistä oppimista ja oman kielivarannon karttumista. Oppilasta ohjataan löytämään itselleen ja ikäkaudelleen parhaiten sopivia tapoja oppia kieliä ja kannustetaan käyttämään vähäistäkin taitoaan myös oppituntien ulkopuolella.

Draaman valinnaiset tunnit

Oppilas tutustuu draaman genreihin – työpajateatteriin, tarinateatteriin, prosessidraamaan, sekä elokuvan tekemiseen. Kaikissa genreissä improvisaatiolla on merkittävä rooli. Pehdymme tunneilla näyttelijän, käsikirjoittajan, dramaturgin ja ohjaajan tekniikoihin. Oppiaine on toiminnallinen ja monet harjoitteista myös liikunnallisia. Tunneille voi myös osallistua liikuntarajoitteet huomioiden. Tavoitteena on antaa valmiuksia erilaisiin esiintymistilanteisiin, joita työelämässäkin yhä enemmän tarvitaan.

Musiikki

Tavoitteet 8.lk ja 9. lk:

Syvennetään oppilaan musiikillista osaamista laulaen, soittaen ja kuuntelemalla musiikkia sekä kehitetään oppilaan vuorovaikutustaitoja yhteismusisoinnin avulla.

Sisällöt 8.lk ja 9.lk:

Ohjelmisto rakentuu eri musiikkityylien ja aikakausien keskeisistä kappaleista. Opetuksessa hyödynnetään musiikkiteknologiaa mahdollisuuksien mukaan.

Bändi

Tavoitteet 8.lk ja 9.lk:

Kehitetään ja syvennetään oppilaan taitoja soittaa eri bändisoittimia.

Sisällöt 8.lk ja 9.lk:

Ohjelmisto rakentuu eri musiikkityylien ja aikakausien keskeisistä kappaleista. Oppilas tutustuu eri bändisoittimiin ja kehittää osaamistaan oman lähtökohdan mukaan haluamallaan soittimilla. Kurssilla harjoitellaan myös äänenkäyttöä ja mikrofonitekniikkaa.

Laulu

Tavoitteet 8.lk ja 9.lk

Äänenkäytön sekä laulutaidon kehittäminen.

Sisällöt 8.lk ja 9.lk

Laulettava ohjelmisto rakentuu eri musiikkityylien ja aikakausien keskeisistä kappaleista oppilaita kuunnellen. Mahdollisuus myös yhtyelauluun. Kurssilla harjoitellaan myös mikrofonitekniikkaa.

Metallityön perusteet

Käsityöopetuksen tavoitteena on ohjata opiskelijoita suoriutumaan kokonaisesta käsityöprosessista itsenäisen ja omatoimisen työskentelyn kautta.

Kokonainen käsityöprosessi pitää sisällään tuotteen suunnittelun, valmistuksen ja itsearviointin.

Sopivien harjoitustöiden yhteydessä:

- metallialan materiaalituntemuksen lisääminen omien työideoiden avulla

- työsuunnittelun, piirtämisen ja mittaamisen perusteiden omaksuminen itse suunniteltujen töiden avulla
- metallityövälineiden käytön ja metallin työstömenetelmien opiskelu
- turvalliseen koneelliseen metallintyöstöön totuttautuminen
- metalliesineiden pintakäsittelytaitojen kartuttaminen

Puutöiden alkeet

Käsityöopetuksen tavoitteena on ohjata opiskelijoita suoriutumaan kokonaisesta käsityöprosessista itsenäisen ja omatoimisen työskentelyn kautta.

Kokonainen käsityöprosessi pitää sisällään tuotteen suunnittelun, valmistuksen ja itsearviointin.

Sopivien harjoitustöiden yhteydessä:

- puualan materiaalituntemuksen lisääminen omien työideoiden avulla
- työsuunnittelun ja piirtämisen perusteiden omaksuminen omien työsuunnitelmien avulla
- puutyövälineiden käytön ja työmenetelmien opiskelu
- turvalliseen koneelliseen puuntyöstöön totuttautuminen
- pintakäsittelytaitojen kartuttaminen

Elektroniikka-askartelun ihmeellinen maailma

Käsityöopetuksen tavoitteena on ohjata opiskelijoita suoriutumaan kokonaisesta käsityöprosessista itsenäisen ja omatoimisen työskentelyn kautta.

Kokonainen käsityöprosessi pitää sisällään tuotteen suunnittelun, valmistuksen ja itsearviointin.

Laajennetaan elektroniikan osaamista omien tavoitteiden mukaisesti itsenäisesti ja omatoimisesti.

Stereovahvistimen elektroniikkaosion rakentaminen sekä sille sopiva kotelointi puusta tai puukuitulevystä.

Omavalintaisten pienten kouluelektroniikan valmistussarjojen rakentaminen sekä niille oma suunnittelema kotelointi.

Arduinon eli avoimeen laitteistoon perustuvaan mikro-ohjain - / elektroniikka-alustaan ja ohjelmointiympäristöön tutustuminen.

Omasuunnittelemat koteloinnit kaikille valmistuville elektroniikkatöille.

Piirilevyn valmistus valottamalla ja syövyttämällä.

Tekstiilikäsityö

Aikaisemmin opittujen taitojen pohjalta suunnitellaan ja valmistetaan esimerkiksi vaatteita, asusteita, neuleita ja kodintekstiilejä. Työn suunnittelu ja toteutus, työmenetelmien valinta ja harjoittelu sekä tietenkin valmistunut tuote on arvioinnin kohteena.

Kotitalous

Kotitaloustunneilla harjoitellaan erilaisia kotitalouden hoitoon liittyviä taitoja yksin, pareittain ja ryhmässä. Oppilaat ovat tuntien suunnittelussa mukana.

Kahdeksannella luokalla kerrataan ruoanvalmistuksen perusasioita ja syvennetään leivontataitoja. Kurssi sisältää leipurikurssin, jossa käydään läpi eri taikintyyppit ja saadaan ideoita leivontaohjeiden soveltamiseen. Lisäksi opitaan tekemään helppoja ja terveellisiä välipaloja ja aterioita.

Yhdeksännellä luokalla syvennetään ruoanvalmistustaitoja ja kehitetään kotitaloudellista ajattelua. Lisäksi tutustutaan suomalaiseen juhla- ja tapakulttuuriin ja kansainvälisiin keittiöihin. Kurssin aikana opiskellaan myös muita kotitalouden osa-alueita, kuten rahankäyttöä, kodin- ja tekstiilien hoitoa ja muita arjen hallinnan taitoja.

Tanssi

Kurssilla keskitytään eri tanssilajeihin ja tanssin liikekieleen. Oppilaat voivat kehitellä omia koreografioita ja halutessaan ohjata niitä muulle ryhmälle. Harjoitamme myös tanssiin olennaisesti kuuluvaa liikkuvuutta ja notkeutta sekä tutustumme kehonhuoltoon. Oppilailla on mahdollisuus osallistua valtakunnalliseen PowerMover-tapahtumaan.

Tavoitteet 8.- ja 9. lk:

Kehon dynamiikan monipuolinen käyttö, oman ilmaisun vahvistaminen, tanssilajeihin tutustuminen.

Sisällöt 8.- ja 9.lk:

Eri tanssilajit kuten latinalaiset tanssit, hiphop, baletti, moderni, jazz, show. Erilaiset liikkuvuus ja venyttelyharjoitteet.

Palloilu

Oppimisympäristöihin vaikuttavat vuodenaikojen vaihtelu. Kurssin sisältö suunnitellaan yhdessä oppilaiden kanssa.

Tavoitteet 8.lk ja 9.lk:

Ryhmäytyminen, oma-aloitteisuus, lajitaitojen syventäminen

Sisällöt 8.lk ja 9.lk:

Jalkapallo, pesäpallo, tennis, ultimate, jääkiekko, kaukalopallo, frisbeegolf, salibandy, futsal, sulkapallo, koripallo, koppipallo, lentopallo, polttopallo, pöytätennis.

Lisää kuvataidetta

Kurssin sisältö ja työtavat rakennetaan oppilaiden kiinnostuksen mukaan niin, että tavoitteena on pitkäjänteinen työskentely ja tutkiva taideoppiminen. Työskennellään monipuolisesti erityyppisten tehtävien parissa siten, että ymmärrys taiteesta laajenee ja kyky taiteen arvostamiseen kehittyy. Oppilas rohkaistuu oman kuvallisen mielipiteen ilmaisussa.

Paperiaskartelu ja kalligrafia

Kurssilla opetellaan paperiaskartelun eri tekniikoita, kuten origamia, kohokuviointia, erilaisia paketoititekniikoita ja marmorointia. Valmistetaan erilaisia käyttöesineitä ja koristeita. Käytetään pääasiassa materiaaleja ja välineitä, joita on helppoa ja edullista hankkia ja käyttää myös kotona. Tutustutaan myös 1500-1900 -lukujen käsinkirjoituksen kirjaintyyppisiin ja opetellaan kirjoittamaan niitä kalligrafiakynillä. Projektit ovat pääasiassa lyhyitä ja oppitunnin aikana valmistuvia. Kurssin tavoitteena on tutustua monipuolisesti paperin käyttömahdollisuuksiin materiaalina, paperin ja kalligrafian käyttöön osana eri kulttuureja, löytää itselle mieluisia rentoutumisen ja keskittymisen muotoja käsin tekemällä ja oppia tekniikoita, joita voi hyödyntää myös vapaa-ajalla.

Luonnontiede

Luonnontieteen valinnaisaineessa syvennetään luonnontieteiden sisältöjä erilaisten projektien kautta. Työmenetelmissä painotetaan kokeellista työskentelyä sekä harjoitellaan erilaisia mittausten menetelmiä. Aihepiirit vaihtelevat 8. luokalla ihmisen biologiasta molekyyli-gastronomiaan sekä 9. luokalla arkkitehtuurista raketteihin oppilaiden mielenkiinnon mukaan. Aihepiirit valitaan yhdessä oppilaiden kanssa mielenkiinnon sekä kiinnostuksen mukaan. 9. luokalla on mahdollista suorittaa lukion ensimmäinen yhteinen matematiikan moduuli yhteistyössä Tuusulan lukion kanssa.

Robottiikka ja ohjelmointi

Valinnaisaineessa tutustutaan robotiikkaan ja ohjelmointiin. Käytössä on erilaisia robotiikkavälineitä, kuten Makeblock mBot, VEX IQ, LEGO® MINDSTORMS®. Aluksi harjoitellaan robottien kokoamista ohjeiden mukaan sekä niiden ohjelmointi ja tutustutaan erilaisten sensoreiden toimintaan. Ohjelmoinnin puolelta ohjelmoinnin alkeita harjoitellaan scratchin avulla ja myöhemmin siirrytään tarpeen mukaan muihin ohjelmointikieliin. Tuntien rakenne suunnitellaan oppilaslähtöisesti oman taitotason mukaan eli aikaisempaa kokemusta ei tarvita.

Yhdeksännellä luokalla ideoidaan ja suunnitellaan omia robotteja tiettyihin käyttötarkoituksiin ja kootaan niitä. Ohjelmoinnissa voidaan edetä pidemmälle omien projektien kanssa. Mahdollisuuksien mukaan vierailaan sekä tehdään yhteistyötä alan yritysten kanssa.

Tieto- ja viestintäteknikka

Valinnaisaineessa syvennetään oppilaiden tieto- ja viestintäteknikkaosaamista. Huomioidaan oppilaiden lähtötaso, kiinnostuksen kohteet ja tulevien jatko-opintojen tarpeet.

Tieto- ja viestintäteknikan valinnaisessa harjoitellaan erilaisten ohjelmiston ja sovelluksen käyttöä. Mm. tekstinkäsittelyä, taulukkolaskentaa, esitysgrafiikkaa. Tutustutaan algoritmiin ja kehitetään ohjelmointitaitoja.

Opetuksen tavoitteena on ohjata opiskelijoita suoriutumaan kokonaisesta prosessista itsenäisen ja omatoimisen työskentelyn kautta.

Mun elämä

Valinnaisaineen tehtävänä on oppilaiden hyvinvoinnin edistäminen erilaisten hyvinvointitaitojen harjoittamisen kautta. Opetuksessa painotetaan ratkaisukeskeistä ajattelua, eli keskittymistä hyvään ja toimivaan, myönteisiin voimavaroihin, vahvuuksiin, tavoitteisiin ja tekemiseen. Tunneilla pyritään tekemään harjoituksia toiminnallisesti ja hyödynnetään erilaisia oppimisympäristöjä. Opintoihin voidaan sisällyttää myös koulun ulkopuolista toimintaa. Arviointi perustuu tuntityöskentelyyn ja portfolioon.

Kurssi jakaantuu osa-alueisiin:

1. Fyysinen hyvinvointi: tietoinen läsnäolo, rentoutuminen, venyttely, kehonhuolto
2. Elämän hallinta: Päivärytmi, terveelliset elämäntavat, uni, talouden suunnittelu, ajankäyttö
3. Sosiaaliset ja tunnetaidot: Vuorovaikutustaidot, ryhmässä oleminen, roolit ryhmissä, omien tunteiden tunnistaminen ja ilmaiseminen, itsetuntemus ja itsetunto, myötätunto
4. Opiskelutaidot: Strategiat, opiskelutyyli, omien opintojen suunnittelu ja organisointi.

Yrittäjyys

Yrittäjyyskasvatuksen tavoitteena on edistää yksilön kykyä muuttaa ideat toiminnaksi yhdessä muiden kanssa toimien. Se tukee opiskelua, arkielämää ja työntekoa.

Tavoitteet 8.-9.lk:

Tavoitteena on, että kurssin jälkeen opiskelija

- ymmärtää kouluyhteisön, julkisen sektorin, elinkeinoelämän ja järjestöjen merkitystä, toimintaa ja tarpeita yhteiskunnan toimivuuden näkökulmasta esim. koulutuksen merkitys tulevaisuuden työpaikan hankinnassa
- osaa muodostaa oman perustellun mielipiteen esim. minun mielestäni, koska...
- osallistuu ja ottaa vastuuta enemmän yhteisten asioiden hoidosta omassa kouluyhteisössä ja paikallisyhteisössä esim. toimiminen juhlien ym. tapahtumien järjestäjäryhmässä koulussa
- kohtaa ja käsittelee hallitummin muutosten tuomaa epävarmuutta esim. aamulla kello ei herätä, mitä teen että ehdin kouluun ajoissa
- osaa toimia kekseliäästi ja pitkäjänteisesti jonkin päämäärän eteen sekä osaa arvioida omaa toimintaansa esim. säästäminen tai pienten töiden tekeminen jonkin tavaran hankkimiseksi
- tuntee yritystoiminnan osaksi toimivaa yhteiskuntaa esim. yritykset antavat työpaikan vanhemmille

Sisällöt 8-9.lk:

Yrittäjyyskurssiin sisältyy itsetuntemuksen voimistamista (omien hyvien ja huonojen puolien tuntemista) sekä erilaisten projektien suunnittelua ja toteuttamista. Projektit myös yhdessä oppilaskunnan ja tukioppilaiden kanssa. Opiskelijoiden itsensä järjestämät vierailut yrityksiin. Yhteydenottojen harjoittelemista puhelimitse ja sähköpostilla.

9.-luokalla perustetaan oikea NY-yritys (NY= Nuori Yrittäjyys -ohjelman mukaan, yrityksen liikevaihto max 10000 €), joka toimii lukuvuoden loppuun. Kurssilla opiskelijat suunnittelevat yrityksen liiketoimintaa, laativat yrityksen perustamiseen liittyvät asiakirjat, liiketoimintamallin ja -suunnitelman oman idean tueksi sekä kehittävät sitä toiminnan aikana.

Osan kursseista voi toteuttaa etä-/hybridiopetuksena.

4. Valinnaisaineiden arviointi

Taito- ja taideaineen valinnaiset tunnit arvioidaan osana kaikille yhteistä oppiainetta eli **niistä ei tule erillistä omaa arvosanaa lukuvuosi- tai päättötodistukseen!** Taito- ja taideaineiden valinnaisten tuntien arviointi siis yhdistyy kaikille yhteisen oppiaineen arviointiin, jolloin kyseisestä oppiaineesta tulee yksi yhteinen arvosana.

Muu valinnainen arvioidaan aina omana oppiaineenaan. Kun muu valinnainen muodostaa yhtenäisen, vähintään kahden vuosiviikkotunnin oppimäärän, se arvioidaan **numeroin**.